

обґрунтовано оптимальні педагогічні умови формування уявлення про дію закону попиту у процесі вивчення основ економіки.

Розв'язуючи економічні задачі, учні повторюють, закріплюють і одержують нові теоретичні знання, застосовують їх у практичних цілях, оволодівають загальними методами виконання економічних розрахунків. Завдяки цьому досягається більш міцніший зв'язок теорії з практикою.

Щоб оцінити засвоєння знань за допомогою різних форм та методів вивчення нового матеріалу із основ економіки, в процесі експериментального навчання було запропоновано дві схеми проведення заняття на одну й ту ж тему але із використанням різних методів та способів організації навчання. Після вивчення нового матеріалу з використанням ефективних форм та методів навчання було проведено тестування учнів, при цьому враховано коефіцієнт засвоєння нових знань.

Розподіл учнів за рівнями навчальних досягнень подані в діаграмі (рис.1). Згідно таблиці кількість учнів, які мають високий рівень знань з предмету експериментальної групи переважає кількість учнів контрольної групи.

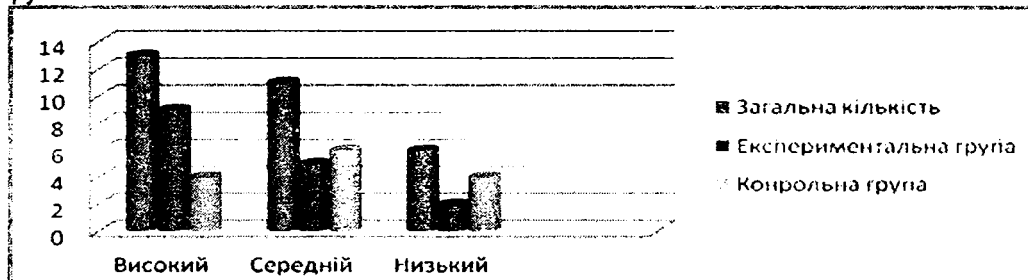


Рис. 1. Розподіл учнів за рівнями навчальних досягнень

Порівнюючи середні значення коефіцієнтів повноти виконання операцій для експериментальної та контрольної груп, можна зробити висновок, що рівень засвоєння знань з теми у експериментальної групи вищий і впровадження нових методів навчання під час формування нових уявлень з теми сприяє підвищенню рівня знань учнів. Отже, реалізація педагогічних умов формування уявлень про дію закону попиту у процесі вивчення основ економіки, дали позитивний результат.

Отже, є всі підстави стверджувати, що використання різноманітних завдань і методів на уроках з основ економіки знайомить учнів з навчальними матеріалами, забезпечує глибше та якісніше засвоєння ними змісту курсу. Цілеспрямоване та систематичне розв'язування та виконання учнями економічних задач, практичних робіт та різнорівневих завдань сприяє високому рівню сформованості у них економічних знань про дію закону попиту.

Ми цілком усвідомлюємо, що поставлені та розв'язані в процесі дослідження завдання не вирішують усіх проблем та не окреслюють всю низку педагогічних умов формування нових знань. Ще потребують детальнішого вивчення чинники, що впливають на реалізацію педагогічних умов; питання нормування часу на вивчення нового матеріалу, питання оптимальних форм і засобів контролю за результатами виконаної роботи та деякі інші, що можуть стати основою подальших наукових досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бєсканова Н. Методичні рекомендації до викладання предмета «Економіка» в 2009/10 навчальному році / Наталія Бєсканова // Географія та основи економіки в школі. – 2010. – №10 — С 13 – 14.
2. Гушулей Й.М. Збірник різнорівневих завдань з основ економіки / Йосип Миколайович Гушулей. — Тернопіль, 2003. — 35с.
3. Гушулей Й. М. Загальна методика викладання основ економіки : пробний навчальний посібник / Йосип Миколайович Гушулей, Ігор Миколайович Вітенко. — Тернопіль : Астон, 2004. — 108 с.
4. Шуканова А. Формування економічних знань учнів: методичні рекомендації [Текст] / А. Шуканова// Краєзнавство, географія, туризм. –2012 – №10/11 (березень) . С 3–4.

Корицька Л.

Науковий керівник – проф. Гушулей Й. М.

ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕННЯ ПРО ЗАКОН ПРОПОЗИЦІЇ НА УРОКАХ ОСНОВ ЕКОНОМІКИ

Економічне виховання є складовою частиною виховання гармонійно розвинутої особистості, має специфічні завдання, принципи, проникає у всі сфери суспільного життя. Також передбачає вирішення таких завдань, як розвиток економічного мислення особистості для розуміння дії законів і явищ економічного життя, формування розуміння процесів суспільного розвитку, розуміння ролі праці і свого місця у трудовому процесі [2].

Виховання дбайливого ставлення до державної власності, особливо в сьгоднішніх ринкових відносинах, вироблення умінь, дадуть можливість брати активну участь в економічній діяльності та

виробництві. Тому підготовка молоді є важливою умовою підвищення продуктивності праці, забезпечення наукового рівня господарювання [3].

Розвиваючи і збагачуючи проблему економічної освіти і виховання учнівської молоді в умовах розвитку ринкових економічних відносин, вчені С.Вовканич, А.Вихрущ, В. Мадзігон, В.Сидоренко, М.Вачевський та інші розробили нові підходи до організації економічної освіти. Проте проблема вимагає подальшого дослідження, вивчення і вдосконалення. Слід зазначити, що ринкова економіка вимагає економічних знань від кожної особистості, а її економічне виховання шляхом створення умов для застосування економічних знань в процесі праці, і є головним способом виховання учнів та їх розумового та фізичного розвитку [4].

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці педагогічних умов формування уявлення про закон пропозиції у процесі вивчення основ економіки у професійно – технічному училищі.

Оскільки потреби ринку праці вимагають докорінної перебудови структури навчально-виховного процесу, важливо організувати такі педагогічні умови навчального процесу, щоб ці компоненти взаємодіяли, і процес засвоєння теоретичної інформації відбувався паралельно з практичною діяльністю [1].

Педагогічні умови формування нових знань з основ економіки повинні систематично плануватись і формуватись у всіх ланках дидактичного циклу процесу навчання і задовольняти такі вимоги: організовуватись з максимальним урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів; бути систематичними, тобто використовуватись регулярно та об'єктивно оцінюватися.

У дослідній роботі розглянуто такі педагогічні умови:

1.Визначення основних економічних понять закону пропозиції.

2.Розробка та використання економічних задач.

3.Поетапна послідовність дій викладача щодо використання відповідних методів, форм і прийомів навчання.

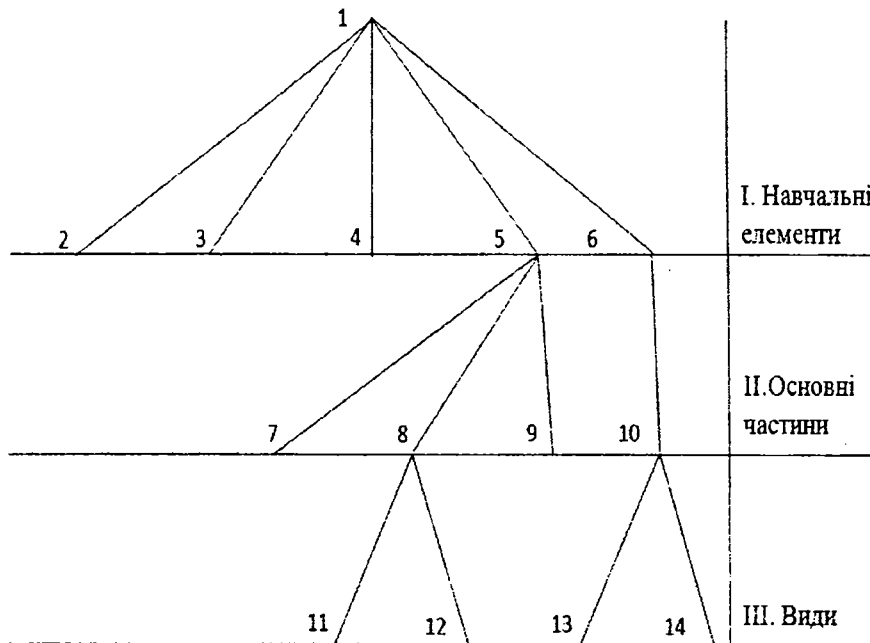
Щодо першої педагогічної умови, аналіз змісту навчального матеріалу такої дисципліни як основи економіки дозволив визначити такі основні поняття закону пропозиції: пропозиція, величина пропозиції, крива пропозиції, закон пропозиції, нецінові фактори пропозиції, еластичність пропозиції.

4.Розглянемо граф і специфікацію навчальних елементів курсу з основ економіки «Закон пропозиції» (Схема 1).

5.На схемі 1 навчальні елементи 2, 3, 4, 5, 6 віднесені до елементів першого рівня і розміщені на горизонтальній лінії I « Навчальні елементи». Всі елементи від 6 до 14 об'єднані певною спільністю. Скористуємося графом, щоб

6.визначити раціональну послідовність включення навчального матеріалу в навчальний посібник з основ економіки. Зрозуміло, що початком має бути поняття про навчальний елемент 1 – учні одержать уяву про поняття «пропозиція» в економіці. Пізніше доцільно виділити окремі блоки I рівня: величина пропозиції – 2; крива пропозиції – 3; крива пропозиції – 4; закон пропозиції – 5; еластичність пропозиції – 6.

7.



8.

Схема 1. Граф розділу «Закон пропозиції»

В кожний окремо взятий модуль включено навчальні елементи II рівня (7-10). Виділені поняття III рівня (11-14) визначають зміст та структуру навчальних елементів II рівня і будуть сприяти поглибленому вивченню розділу «Закон пропозиції».

Специфікація до графа розділу «Закон пропозиції»

Навчальні елементи	
1. Пропозиція	8. Ціни на ресурси
2. Величина пропозиції	9. Кількість виробників
3. Крива пропозиції	10. Чинники еластичності
4. Закон пропозиції	11. Податки
5. Нецінові фактори	12. Субсидії
6. Еластичність пропозиції	13. Дугова еластичність
7. Технологія	14. Точкова еластичність

Щодо другої педагогічної умови, розв'язуючи економічні задачі, учні повторюють, закріплюють і одержують нові теоретичні знання, застосовують їх у практичних цілях, оволодівають загальними методами виконання економічних розрахунків. Вони сприяють більш міцному засвоєнню навчального матеріалу, дають можливість підвищити пізнавальну активність учнів, стають засобом формування в них знань і умінь, розкривати логічне мислення. Завдяки цьому досягається більш міцний зв'язок теорії з практикою [4].

Щодо третьої педагогічної умови, одним із важливих моментів експериментальної роботи є перевірка знань, умінь і навичок учнів. Аналіз результатів цієї перевірки може бути основою для вирішення всіх завдань, які ставляться перед експериментом. Тому, чим більший арсенал перевірки знань, вмінь і навичок, тим яскравішими і достовірнішими будуть результати експериментальної роботи.

Враховуючи вищесказане, у процесі експериментальної роботи використовувались такі форми перевірки: фронтальне та індивідуальне опитування учнів, контрольні економічні задачі, лабораторно-практичні роботи, індивідуальні бесіди з учнями.

Усне і письмове опитування учнів, проведення контрольних робіт, спостереження і оцінювання лабораторно-практичних робіт є складовими частинами усього навчального процесу, які використовувались систематично протягом усієї експериментальної роботи. У результаті вивчення курсу основ економіки учні мають засвоїти передбачену навчальною програмою систему задач для здобуття певних знань та вмінь.

Порівнюючи рівні успішності експериментальної та контрольної груп (Таблиця 2), можна зробити висновок, що рівень засвоєння знань з теми у експериментальної групи вищий і впровадження нових методів навчання під час формування нових уявлень сприяє підвищенню рівня знань учнів.

Реалізація педагогічних умов формування уявлень про закон пропозиції у процесі вивчення основ економіки, дали позитивний результат.

Результати експериментальної перевірки доступності навчального матеріалу про закон пропозиції наведені у таблиці 2.

Таблиця 2.

Рівні успішності учнів з розділу «Закон пропозиції» курсу основ економіки.

Назва поняття	Рівень успішності	
	Контрольна група	Експериментальна група
Пропозиція	0,65	0,93
Величина пропозиції	0,77	0,88
Крива пропозиції	0,81	1,10
Закон пропозиції	0,69	0,98
Нецінові фактори	0,85	1,08
Еластичність пропозиції	0,53	1,00
Технологія	0,80	0,87
Ціни на ресурси	0,66	0,96
Кількість виробників	0,74	1,04
Чинники еластичності	0,56	1,01
Податки	0,47	1,00
Субсидії	0,50	0,94
Дугова еластичність	0,88	0,86
Точкова еластичність	0,78	0,97

Отже, аналіз дослідження дає можливість зробити висновок, що в контексті нашого дослідження реалізація педагогічних умов має на меті: забезпечення організаційно-педагогічного й психолого-педагогічного супроводу професійної підготовки; вдосконалення практичного навчання; визначення форм і методів процесу формування професійних умінь учнів. Результати експериментальної роботи дають підстави стверджувати про високий рівень сформованих в учнів експериментальних груп економічних знань та умінь.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вачевський М. Ціни в ринковій системі господарювання // Рід. школа. - 1995. - №10. - С 29-30.
2. Загривий В. Економічне виховання школярів // Рід. школа. - 1999. - №9. - С 34-35.

3. Новак О.І., Вачевський М.В., Тименко М.П. Економічне виховання як основа формування учнівської молоді до самостійної трудової діяльності. – К.: Інститут педагогіки АПН України, 1997.
4. Шуканова А. Формування економічних знань учнів: методичні рекомендації [Текст] / А. Шуканова// Краєзнавство, географія, туризм. –2012 – №10/11 (березень), С 3–4.

Бзовський Т.

Наук. керівник – доц. Франко Ю.П.

РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І-ІІ РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ

Інтеграція української освіти в загальноєвропейський і світовий простір вимагає осмислення основ і принципів сучасної професійної підготовки. У навчальному процесі здійснюються спроби переходу до інноваційної моделі розвитку науки та освіти, виділяються основні пріоритетні напрями у професійній підготовці. Серед них основним є впровадження й розвиток сучасних педагогічних технологій [1, с. 125-315]. Застосування сучасних педагогічних технологій вимагає об'єднання зусиль науковців і практиків у системі підготовки студентів, активізації наукових пошуків, мобілізації інтелектуальних ресурсів викладачів на підтримку модернізації системи освіти.

Загальні тенденції розвитку суспільства – інформатизація, технологізація та автоматизація всіх сфер діяльності людини, – суттєво впливають на розвиток системи освіти, вимагають створення та впровадження інноваційних технологій навчання [3, с. 140-146] та підготовки майбутніх спеціалістів в області інформаційних технологій, спроможних конструювати та використовувати ці технології. Сьогодні у навчальних закладах з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студента потрібно використовувати усі можливі мультимедійні технології для проведення лекцій, семінарських, лабораторних і самостійних занять.

Інформатизація освіти є однією з ключових умов успішного розвитку сучасного суспільства, проте наслідком стрімкого розвитку новітніх інформаційних технологій у світі стала нова соціальна економічна проблема – інформаційна нерівність. Основною метою впровадження дистанційної форми навчання є вирішення цієї проблеми, а також швидке й зручне поширення знань, забезпечення доступності освіти всім верствам населення. Значною мірою ця мета реалізується за допомогою програмних засобів, побудованих на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях, які одержали загальну назву «системи дистанційного навчання» (СДН). До найпопулярніших СДН можна віднести:

- Moodle;
- Lotus Learning Space;
- Blackboard Learning System;
- REDCLASS;
- «Прометей»;
- «Віртуальний Університет»;
- ГЕКАДЕМ;
- e-University.
- «Веб-клас -ХПІ ».

Серед сучасних комп'ютерних освітніх технологій, що активно заявили про себе наприкінці ХХ століття і набули сьогодні помітного поширення є дистанційні технології навчання, які підтримують і забезпечують дистанційну освіту. Сьогодні відбувається перерозподіл освітнього простору і дистанційна освіта відіграє в цьому процесі провідну роль, суттєво урізноманітнюючи ринок освітніх послуг.

Запорукою успішного впровадження дистанційних освітніх технологій є передусім людський чинник, тому важливою ланкою організації дистанційного навчання є процес підготовки студентів до використання технологій дистанційного навчання.

Дистанційне навчання передбачає таку організацію навчального процесу, коли студент навчається самостійно за розробленою викладачем програмою і віддалений від нього у просторі чи в часі, однак може вести діалог з ним за допомогою засобів телекомунікації.

Головною метою створення системи дистанційного навчання є забезпечення загальнонаціонального доступу до освітніх ресурсів шляхом використання сучасних інформаційних технологій та телекомунікаційних мереж і надання умов для реалізації громадянами своїх прав на освіту.

Актуальність дослідження. У вітчизняній літературі неодноразово розглядалися проблеми становлення та розвитку дистанційного навчання в Україні у праці Н.В.Казаринової, деяких його складових у межах усієї країни – в працях Б.І.Шуневича, Г.Яценка, на рівні конкретного навчального закладу – у працях С.Степаненка, В.Ю.Стрельнікова.

Проблему підготовки студентів в умовах дистанційного навчання досліджували М. Амінов, О. Андрєєв, Т. Койчева, Н. Мілородова, М. Моїсєєва, Є. Полат, А. Шабанов, Ф. Янушкевич та ін.

Мета статті: розробка електронного навчально-методичного комплексу для дистанційного вивчення дисципліни «Веб-технології та веб-дизайн».

В даній статті здійснено опис електронного навчально-методичного комплексу для дистанційного вивчення дисципліни «Веб-технології та веб-дизайн». Він містить в собі: курс лекцій, розробки практичних завдань, фрагменти презентацій та тестові завдання.